

**UCHWAŁA NR IV/29/13
RADY POWIATU WAŁBRZYSKIEGO
z dnia 27 maja 2013 roku**

w sprawie: nadania tytułu „Zasłużony dla Powiatu Wałbrzyskiego” dla Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej „Biblioteki pod Atlantami”

Na podstawie art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.) oraz § 60 Statutu Powiatu Wałbrzyskiego stanowiącego załącznik do uchwały Nr I/15/13 Rady Powiatu Wałbrzyskiego z dnia 28 stycznia 2013 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Wałbrzyskiego, **Rada Powiatu Wałbrzyskiego uchwala, co następuje:**

§ 1

Nadaje się tytuł „Zasłużony dla Powiatu Wałbrzyskiego” Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej „Biblioteki pod Atlantami” za wybitne zasługi dla rozwoju i promocji powiatu wałbrzyskiego w dziedzinie kultury.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Wałbrzyskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w budynku Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Wałbrzyskiego

Jerzy Koryna

UZASADNIENIE

Miejska Biblioteka Publiczna była pierwszą polską biblioteką publiczną w Wałbrzychu, utworzoną 1 grudnia 1945 r. przez Starostę Grodzkiego. Oficjalnie Biblioteka rozpoczęła działalność 9 maja 1946 roku, kiedy została przeniesiona do nowej siedziby przy ul. Sienkiewicza 2. Ze względu na wielkość zbiorów była wówczas największą biblioteką na Dolnym Śląsku. W roku 1950 biblioteka stała się samodzielną jednostką budżetową. Do 1993 roku przy ulicy Sienkiewicza 2 mieściły się podstawowe działy udostępniania. Pozostałe komórki organizacyjne były rozlokowane w kilku odległych od siebie punktach miasta.

Przez wszystkie lata swego funkcjonowania biblioteka współpracowała z wieloma urzędami, instytucjami, stowarzyszeniami i związkami: Kołem Przyjaciół Biblioteki (obecnie: Stowarzyszenie Przyjaciół Biblioteki pod Atlantami), Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich, Polskim Towarzystwem Biblioterapeutycznym, Związkiem Zawodowym Pracowników Bibliotek Ziemi Wałbrzyskiej oraz już nie działającymi (w jej siedzibie): Towarzystwem Przyjaciół Książki Oddział w Wałbrzychu, Komitetem Europejskim, Komisją Zakładową NSZZ Solidarność przy Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej.

W latach 1984 – 1994 przy bibliotece działało także Policealne Zaoczne Studium Bibliotekarskie, które kształciło kadry dla potrzeb bibliotek w regionie wałbrzyskim.

W ciągu prawie 68 lat funkcjonowania biblioteki publicznej – obecnie Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej „Biblioteki pod Atlantami” zmieniała się jej nazwa i struktura. Wpływ na to miało wprowadzenie nowej reformy administracyjnej kraju i połączenia bibliotek.

Na przestrzeni lat 1945 – 2012 biblioteka nosiła nazwy: Miejska Biblioteka Publiczna (1945 – 1974), Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna (1974 – 1975), Wojewódzka Biblioteka Publiczna (1975 – 1998), Powiatowa Biblioteka Publiczna (1999 – 2004), od 2005 Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna „Biblioteka pod Atlantami”.

W 1983 roku staraniem ówczesnego dyrektora biblioteki Bogusława Lamcha oraz przy wsparciu władz samorządowych, w tym również Henryka Gołębiewskiego – Prezydenta Wałbrzycha, udało się pozyskać na nową siedzibę 4 zabytkowe budynki w rynku. Po przeprowadzeniu w latach 1986 – 1993 remontu kapitalnego tych budynków, biblioteka wprowadziła się do nowej siedziby. Przeprowadzka do nowych obiektów umożliwiła zmiany w strukturze organizacyjnej biblioteki. Powołano nowe, wyspecjalizowane komórki organizacyjne. Podjęte decyzje i działania przyczyniły się do lepszego zaspokojenia potrzeb czytelniczych mieszkańców miasta i regionu. Bibliotekę skomputeryzowano i zautomatyzowano. Wprowadzono nowoczesne technologie w opracowaniu i udostępnianiu informacji o posiadanych zasobach, utworzono bazy danych dostępne w internecie, wprowadzono automatyczną rejestrację czytelników, a zbiory zabezpieczono systemem elektronicznym. Rozpoczęto także proces digitalizacji zbiorów graficznych.

Biblioteka publikowała unikalne wydawnictwa metodyczne, akcydensy towarzyszące różnorodnym przedsięwzięciom bibliotecznym oraz lokalnego środowiska literackiego i artystycznego. Pełna dokumentacja dorobku wydawniczego dostępna jest m.in. w bibliografii regionalnej, na stronie internetowej biblioteki i osobnym opracowaniu.

W 1948 roku w Wałbrzychu powstała Powiatowa Biblioteka Publiczna, której pierwszym kierownikiem była Helena Murmyło, która funkcję tę pełniła do 1964 roku. Osoba wielce zasłużona dla bibliotekarstwa polskiego. Z Jej inicjatywy zostało

utworzone pierwsze w Polsce (1950 r.) Koło Przyjaciół Biblioteki, skupiające czytelników wspierających swoją bibliotekę. Koncepcja ta szybko rozprzestrzeniła się na cały kraj.

Powiatowej Bibliotece Publicznej podlegały biblioteki z terenu ówczesnego powiatu wałbrzyskiego. Część z nich, wskutek stopniowego włączania miejscowości podwałbrzyskich w granice administracyjne miasta Wałbrzycha stały się z czasem filiami biblioteki miejskiej, np. Biały Kamień, Sobięcín (1951), Szczawienko (1974). Od początku swego istnienia Powiatowa Biblioteka Publiczna była wspierana przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Wałbrzychu.

Obie biblioteki organizowały wspólne przedsięwzięcia: narady (1954), obchody rocznic - Roku Mickiewiczowskiego (1955), konkursy czytelnicze (1955, 1962, 1970), szkolenia (1962), seminaria (1962), sesje popularnonaukowe (1968). Współpraca trwała do momentu połączenia obu bibliotek (1974).

W ramach zadań wynikających z art. 4 i 20a ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2012 r., poz. 642, z późn. zm.) „Biblioteka pod Atlantami” gromadzi, opracowuje oraz udostępnia materiały biblioteczne służące zaspokajaniu potrzeb informacyjnych, samokształceniowych dotyczących regionu, dokumentuje jego dorobek naukowy, kulturalny i gospodarczy, pełni funkcję ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej na rzecz społeczności lokalnej, prowadzi m.in. działalność bibliograficzną, edukacyjną, popularyzatorską i instrukcyjno-metodyczną, udziela pomocy szkoleniowej – organizuje zajęcia doskonalące warsztat zawodowy bibliotekarzy oraz sprawuje nadzór merytoryczny poprzez Dział Instrukcyjno-Metodyczny.

Biblioteka systematycznie organizowała konferencje i sympozja dla bibliotekarzy i nauczycieli powiatu wałbrzyskiego, m.in.:

- 1) „Biblioteka jako centrum życia kulturalnego społeczności lokalnej” w Boguszowie-Gorcach, 2000 r.,
- 2) „Formy animacji kulturalnej w środowisku wiejskim” w Walimiu (2000 r.),
- 3) „Książka i nowe techniki komunikacji społecznej” podczas II Samorządowego Forum Kultury w Szczawnie-Zdroju (VI 2001r.),
- 4) „Książka i nowe media w perspektywie rewolucji oświatowej” w czasie Międzynarodowych Spotkań w Boguszowie-Gorcach (V 2001r.),
- 5) Seminarium nt. polskiej literatury współczesnej (2002 r.),
- 6) „Ważni ludzie, ważna instytucja, ważne miejsca – kształtowanie potrzeby poznania historii regionu” w Jedlinie-Zdroju, (2009 r.),
- 7) „Europejskie Centra Multimedialne na przykładzie bibliotek Saksonii i Turyngii”, w Boguszowie-Gorcach (2010r.),
- 8) „Region z książką, Internetem i tajemnicą w tle” w Walimiu (2011r.).

W ramach współpracy z bibliotekami samorządowymi biblioteka organizowała różnorodne, atrakcyjne formy pracy aktywizujące czytelników – mieszkańców powiatu:

- 1) Ogólnopolski Konkurs Recytatorski (1994- 2003),
- 2) „Panorama Wydawców” (od 1997 r.) kiermasz wydawnictw (książek i czasopism) regionalnych, któremu towarzyszyły spotkania autorskie, wystawy, konkursy czytelnicze, dyskusje,
- 3) konkurs na kolędę i pastorałkę pn.: „Śpiewające Boże Narodzenia” (1999-2003),
- 4) konkurs krasomówczy (1997- 2003),
- 5) gawędy o poezji (2000 – 2001),

- 6) cykl działań edukacyjnych i spotkań z pisarzami pn. "Dziecko w bibliotece" (2000 – 2003),
- 7) wycieczki do bibliotek w Świdnicy, Nachodzie, Dzierżoniowie, Bogatyni i Ślubic,
- 8) „Poranek Poetycki w Bibliotece” (2001 r.), adresowany do młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu powiatu wałbrzyskiego. Uczestniczyli w nim m.in. uczniowie Miejskiego Gimnazjum w Jedlinie Zdroju, (2001 r.), Zespołu Szkół w Boguszowie-Gorcach (2003r.), Zespołu Szkół w Szczawnie-Zdroju (2004 r.),
- 9) Pracownia Regionalna wielokrotnie współpracowała z Zespołem Szkół w Boguszowie-Gorcach i w Szczawnie-Zdroju przy organizacji konkursu wiedzy o regionie.

W „Galerii pod Atlantami” artyści plastycy z Wałbrzycha i Szczawnia-Zdroju uczestniczyli w czterech Triennale, przeglądach plastyki wałbrzyskiej – organizowanych w latach: 1994, 1997, 2001, 2004. Od listopada 1995 roku prezentowany był drugi cykl – „Z pracowni naszych artystów”, w ramach którego wystawiano prace indywidualnych artystów regionu wałbrzyskiego, m.in. – Barbary Muchy-Brodzińskiej.

W roku 1995 Sekcja Oświatowo-Wydawnicza Biblioteki przygotowała Forum Prasy Lokalnej. Na wystawie – w Galerii Książki – pn. „Nasi wydawcy” towarzyszącej temu przedsięwzięciu zaprezentowano lokalne, gminne i parafialne czasopisma i gazetki.

„Zagłębie poetyckie” to tytuł wystawy zorganizowanej w Galerii Książki poświęconej dorobkowi literackiemu literatów regionu wałbrzyskiego. Zaprezentowano na niej tomiki poetyckie i prozę lokalnych autorów.

W kwartalniku „Książka i Czytelnik” dla bibliotekarzy dolnośląskich stale publikowane są materiały informacyjne prezentujące pracę bibliotek Dolnego Śląska, w tym także bibliotek powiatu wałbrzyskiego.

W 2011 roku „Biblioteka pod Atlantami” ogłosiła konkurs na blog promujący region i literaturę, w którym wygrał mieszkaniec Głuszycy – Stanisław Michalik (www.tujestmoidom.blogspot.com). Jest świetną wizytówką miasta Głuszycy i gminy. Inne, ważne dla regionu konkursy: konkurs plastyczny pn. „Nasz strój regionalny” (2009), konkurs poetycki „Sen w poezji zaklęty” (2011).

W 2012 roku z inicjatywy i pod honorowym patronatem Prezydenta Polski odbyło się głośne czytanie „Pana Tadeusza”. Do tej ogólnopolskiej akcji przystąpiła także „Biblioteka pod Atlantami”, w której wzięli udział przedstawiciele władz miasta, powiatu, instytucji kulturalno-oświatowych oraz mieszkańcy.

Za swoją pełną zaangażowania działalność, profesjonalizm i benedyktyńską pracę Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna „Biblioteka pod Atlantami” w Wałbrzychu została uhonorowana nagrodami i wyróżnieniami:

- 1) 1970 – Miejska Biblioteka Publiczna uhonorowana przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Złotą Odznaką „Zasłużony dla Dolnego Śląska”,
- 2) 1997 – „Ikar” nagroda przyznana „za nowoczesne i niekonwencjonalne działanie na rzecz środowiska, wykraczające poza stereotypowe funkcje biblioteki”,
- 3) 1998 – medal Bibliotheca Magna Perennisque wyróżnienie przyznane przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich,
- 4) 1999 – Dolnośląski Klucz Sukcesu (najlepsza jednostka edukacyjna),
- 5) 2002 – główna nagroda w ogólnopolskim konkursie Biblioteki Narodowej i Narodowego Banku Polskiego pn.: „Z ekonomią na ty”,

- 6) 2003 – wyróżnienie w II ogólnopolskim konkursie Biblioteki Narodowej i Narodowego Banku Polskiego pn. „Z ekonomią na ty”,
- 7) 2008 – nagroda Rady Miejskiej Wałbrzycha za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury w roku 2007,
- 8) 2010 – statuetka „MUFLONY 2009” za zajęcie I miejsca w kategorii najlepsze przedsięwzięcie promujące region [za realizację programu edukacji regionalnej: „Jest takie miasto...” oraz Ogólnopolskiego Konkursu „Zasłuchaj się w książce – dobrej, bo polskiej” na recenzję książki mówionej zorganizowanego we współpracy z Polskim Związkiem Niewidomych] w XII Plebiscycie Gospodarczym tygodnika *Nowe Wiadomości Wałbrzyskie* Kredyt Banku,
- 9) 2013 – tytuł „Zasłużony dla Miasta Wałbrzycha”.

Przyznanie tytułu „Zasłużony dla Powiatu Wałbrzyskiego” dla Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej „Biblioteki pod Atlantami” jest w pełni uzasadnione, gdyż swoimi osiągnięciami w szczególny sposób wnosi wkład w rozwój kultury, a tym samym promocję Powiatu Wałbrzyskiego.